

V Bruseli 30. 11. 2016
COM(2016) 860 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU, VÝBORU REGIÓNOV A
EURÓPSKEJ INVESTIČNEJ BANKE**

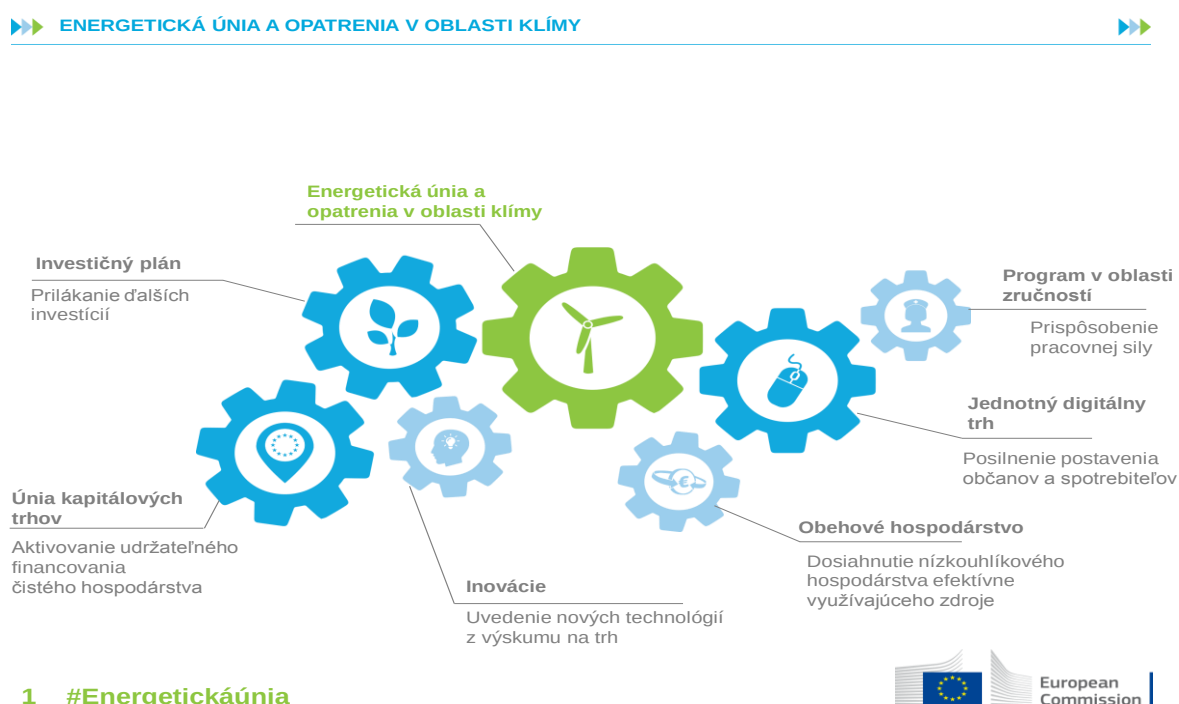
Čistá energia pre všetkých Európanov

1. Úvod

Energetická únia je jednou z desiatich priorít Junckerovej Komisie. S cieľom modernizovať hospodárstvo EÚ úzko spolupracuje s inými hlavnými iniciatívami, ako sú jednotný digitálny trh, únia kapitálových trhov a Investičný plán pre Európu, pri zabezpečovaní zamestnanosti, rastu a investícií pre Európu.

Tento balík predstavuje príležitosť na urýchlenie tak prechodu na čistú energiu, ako aj rastu a tvorby pracovných miest. Mobilizáciou verejných a súkromných investícií, ktorá by mohla od roku 2021 každý rok priniesť dodatočné finančné prostriedky až do výšky 177 miliárd EUR, by sa týmto balíkom mohol v budúcom desaťročí vyprodukovať až 1 % nárast HDP a vytvoriť 900 000 nových pracovných miest¹. Bude to tiež znamenať, že v roku 2030 bude uhlíková náročnosť hospodárstva EÚ v priemere o 43 % nižšia než teraz², pričom elektrina vyrábaná z obnoviteľných zdrojov energie bude predstavovať asi polovicu mixu zdrojov na výrobu elektriny v EÚ³.

Obrázok 1: Modernizácia hospodárstva – úloha energetickej únie a opatrení v oblasti klímy

Parížska dohoda je prvou svojho druhu a bez príspevku Európskej únie by nevznikla. Dnes pokračujeme v nastúpenom smere a znovu sme dokázali, že Európska únia spoločne prináša reálne výsledky. – Jean-Claude Juncker o ratifikácii parížskej dohody Európskou úniou 4. októbra 2016.

¹ Posúdenie vplyvu pripojené k návrhu na zmenu smernice o energetickej efektívnosti, SWD(2016) 405.

² Výsledky posúdenia vplyvu pripojeného k návrhu na zmenu smernice o energetickej efektívnosti, SWD(2016) 405.

³ Posúdenie vplyvu pripojené k návrhu na prepracovanie smernice o obnoviteľných zdrojoch energie, SWD(2016) 418.

Energetika je dôležitým odvetvím európskeho hospodárstva: ceny energií ovplyvňujú konkurencieschopnosť celého hospodárstva a predstavujú v priemere 6 % ročných výdavkov domácností⁴. Zamestnáva takmer 2,2 milióna ľudí vo vyše 90 000 podnikoch v celej Európe⁵, čo predstavuje 2 % celkovej pridanej hodnoty⁶. Závisí od nej prosperujúci spracovateľský priemysel, ktorý dodáva potrebné zariadenia a služby nielen v rámci Európy, ale aj celého sveta. Rozvoj obnoviteľných zdrojov energie, ako aj výrobkov a služieb energetickej efektívnosti, viedol v celej Európe k zakladaniu nových podnikov, ktoré poskytujú Európanom nové zdroje pracovných miest a rastu. Vplyvy energetickej únie na zamestnanosť vysoko presahujú rámec priemyslu zásobovania energiou. Napríklad v odvetviach obnoviteľných zdrojov energie⁷ je priamo alebo nepriamo zamestnaných viac než 1 milión pracovníkov a v odvetví energetickej efektívnosti⁸ okolo 1 milión pracovníkov.

Energetická únia je hlavným prostriedkom a príspevkom EÚ ku globálnemu a komplexnému prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo. V decembri minulého roku EÚ sprostredkovala Parížsku dohodu a vďaka rýchlej ratifikácii Európskou úniou táto prvá celosvetová dohoda o zmiernení zmeny klímy nadobudla platnosť už o necelý rok neskôr 4. novembra 2016. V Parížskej dohode sa stanovuje jasný a ambiciózny smer prechodu na investície do nízkouhlíkových inovácií. Prioritou je teraz plnenie ambiciózných parížskych záväzkov EÚ v oblasti zmeny klímy, ktoré vo veľkej miere závisí od úspešného prechodu na čistý energetický systém, keďže dve tretiny emisií skleníkových plynov pochádzajú z výroby a používania energie.

Rovnako je dôležité zaistiť, aby prechod na čistý energetický systém bol prínosom pre všetkých Európanov. Všetci spotrebitelia, vrátane zraniteľných odberateľov a spotrebiteľov trpiacich energetickou chudobou, by sa mali cítiť zaangažovaní a využívať hmatateľné výhody prístupu k bezpečnejšej, čistejšej a konkurencieschopnejšej energii, čo sú kľúčové ciele energetickej únie. Komisia už predstavila rámcovú stratégiu energetickej únie⁹, návrhy opatrení na zaistenie bezpečnosti dodávok plynu¹⁰, systém EÚ na obchodovanie s emisiami¹¹, príslušné pravidlá spoločného úsilia o znižovanie emisií skleníkových plynov¹² a ich záchytov z využívania pôdy a z lesného hospodárstva¹³, ako aj stratégiu pre nízkoemisnú mobilitu¹⁴.

Ako sa uvádza v pracovnom programe Komisie na rok 2017¹⁵, Komisia dnes predkladá regulačné návrhy a uľahčujúce opatrenia, ktorých cieľom je modernizovať hospodárstvo a posilniť investície do odvetví, ktoré súvisia s čistou energiou.

Regulačné návrhy a uľahčujúce opatrenia predložené v balíku sú zamerané na urýchlenie, transformovanie a konsolidovanie prechodu hospodárstva EÚ na čistú energiu, v dôsledku

⁴ COM(2016) 769.

⁵ Energetika v EÚ v číslach, štatistická príručka 2016.

⁶ Eurostat – národné účty.

⁷ EurObserv'ER: Stav odvetvia energie z obnoviteľných zdrojov v Európe, 15. vydanie, 2015 (údaje z roku 2014).

⁸ Štúdia o posúdení zamestnanosti a sociálneho vplyvu energetickej efektívnosti.

⁹ COM(2015) 80 final.

¹⁰ COM(2016) 52 final.

¹¹ COM(2015) 337 final.

¹² COM(2016) 482 final.

¹³ COM(2016) 479 final.

¹⁴ COM(2016) 501 final.

¹⁵ COM(2016) 710 final.

čoho sa vytvoria pracovné miesta a podporí rast v nových hospodárskych odvetviach a obchodných modeloch.

Legislatívne návrhy sa týkajú energetickej efektívnosti, energie z obnoviteľných zdrojov, koncepcie trhu s elektrickou energiou, bezpečnosti dodávok a pravidiel riadenia energetickej únie.

Predložený balík má tri hlavné ciele:

- **energetická efektívnosť ako priorita;**
- **dosiahnutie celosvetového prvenstva v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie;**
- **zabezpečenie spravodlivých podmienok pre spotrebiteľov.**

Uľahčujúce opatrenia zahŕňajú iniciatívy na urýchlenie inovácií v oblasti čistej energie a na obnovu európskych budov, ako aj opatrenia s cieľom: povzbudiť verejné a súkromné investície a čo najviac využiť dostupné rozpočtové zdroje EÚ; podporiť iniciatívy priemyslu na zvýšenie konkurencieschopnosti; zmierniť spoločenský vplyv prechodu na čistú energiu; zapojiť viacerých aktérov vrátane orgánov členských štátov, samosprávnych a mestských orgánov na jednej strane a podnikov, sociálnych partnerov a investorov na druhej strane; a maximálne využiť európske prvenstvo v oblasti technológií a služieb súvisiacich s čistou energiou s cieľom pomôcť tretím krajinám dosiahnuť ich politické ciele.

Na tento balík sa treba pozerať v súvislosti s EÚ smerujúcou k inteligentnejšej a čistejšej energii pre všetkých s cieľom naplniť Parížsku dohodu, podporiť hospodársky rast, podnietiť investície a vedúce postavenie v oblasti technológií, vytvárať nové pracovné príležitosti a zlepšiť životné podmienky občanov.

Na dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 sú potrebné každý rok investície vo výške asi 379 miliárd EUR v období rokov 2020 – 2030¹⁶: prevažne do energetickej efektívnosti, obnoviteľných zdrojov energie a infraštruktúry. Spoločnosti EÚ by mali byť v popredí záujmu týchto investícií. V tejto súvislosti veľa závisí od schopnosti spoločností EÚ inovovať. S 27 miliardami EUR ročne určenými na verejný a súkromný výskum, vývoj a inovácie v oblastiach záujmu energetickej únie¹⁷ má EÚ dobré predpoklady na to, aby premenila tento prechod na konkrétnu príležitosť pre priemysel a hospodárstvo.

Vďaka politikám, ktoré Komisia dnes navrhuje, by mohla vzrásť priemyselná výroba v odvetví stavebníctva o 5 %, v odvetví strojárstva o 3,8 % a v odvetví železiarstva a oceliarstva o 3,5 %, čo sa premietne do ďalších 700 000 pracovných miest v stavebníctve, 230 000 miest v strojárstve a 27 000 miest v železiarstve a oceliarstve¹⁸.

2. ENERGETICKÁ EFEKTÍVNOSŤ AKO PRIORITA

Energetická efektívnosť je najvšeobecnejšie dostupným zdrojom energie. Označenie energetickej efektívnosti za prioritu vyjadruje skutočnosť, že najlacnejším a najčistejším

¹⁶ Posúdenie vplyvu pripojené k návrhu na zmenu smernice o energetickej efektívnosti, SWD(2016) 405 (údaje o investíciách s výnimkou odvetvia dopravy).

¹⁷ JRC-SETIS, v príprave.

¹⁸ Zdroj: Posúdenie vplyvu pripojené k návrhu na zmenu smernice o energetickej efektívnosti, SWD(2016) 405 (podrobné výsledky odvodené z makroekonomickej analýzy).

zdrojom energie je energia, ktorú netreba vyrobiť ani použiť. To znamená zabezpečenie, aby sa na energetickú efektívnosť prihliadalo v celom energetickom systéme, t. j. aby sa aktívne riadil dopyt v prospech optimalizácie spotreby energie, znižovali náklady pre spotrebiteľov a závislosť od dovozu, a zároveň aby sa na investície do infraštruktúry energetickej efektívnosti nazeralo ako na nákladovo efektívnu metódu prechodu k nízkouhlíkovému a obehovému hospodárstvu. Umožní to vyradiť z trhu nadbytočnú výrobnú kapacitu s končiacou životnosťou, najmä výrobu energie z fosílnych palív.

Komisia preskúmala **cieľ EÚ v oblasti energetickej efektívnosti** v súlade s požiadavkou Európskej rady z októbra 2014 a domnieva sa, že EÚ by sa mala zaviazat' k dosiahnutiu cieľovej hodnoty na úrovni EÚ vo výške 30 % do roku 2030. V porovnaní s cieľovou hodnotou zvýšenia energetickej efektívnosti aspoň o 27 % dohodnutou v roku 2014 sa očakáva, že toto zvýšenie sa prejaví v dodatočnom hrubom domácom produkte na úrovni 70 miliárd EUR a vo vytvorení ďalších 400 000 pracovných miest, ako aj v pokračujúcom znižovaní nákladov EÚ na dovoz fosílnych palív¹⁹. Táto zvýšená cieľová hodnota pomôže splniť aj ciele EÚ v oblasti zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030 a v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie.

Komisia navrhuje predĺžiť aj na obdobie po roku 2020 **povinnosti úspory energie** stanovené v smernici o energetickej efektívnosti²⁰, podľa ktorých sa od dodávateľov a distribútorov energie vyžaduje ročná úspora energie na úrovni 1,5 %. Prvé účinky tohto opatrenia sa prejavili v prilákaní súkromných investícií a podpore vzniku nových subjektov na trhu, ako sú poskytovatelia energetických služieb vrátane agregátorov, a preto by mali mať vplyv na tento vývoj aj po roku 2020. Nová koncepcia trhu s elektrickou energiou okrem toho vytvorí rovnaké podmienky pre účasť strany dopytu na trhu.

Budovy predstavujú 40 % celkovej spotreby energie a asi 75 % z nich je energeticky neefektívnych²¹. Energetická efektívnosť budov trpí nedostatkom investícií a množstvom prekážok. Budovy sa síce podrobujú pravidelnej údržbe alebo sa renovujú, často sa však pritom zanedbávajú investície do úspor energie z dôvodu obmedzených finančných prostriedkov a uprednostňovania iných investícií, nedostatku dôveryhodných informácií, nedostatku kvalifikovaných pracovníkov alebo pochybností o možných prínosoch. Pri dnešnej miere obnovovania asi 1 % budov ročne by trvalo sto rokov, kým by sa fond budov zmodernizoval na budovy s takmer nulovou potrebou energie²². Budovy, v ktorých sa využíva čistá energia, znamenajú oveľa viac než úsporu energie: zvyšujú komfort bývania a kvalitu života, majú potenciál integrovať obnoviteľné zdroje energie, skladovanie energie, digitálne technológie a prepojiť budovy s dopravným systémom. Investície do fondu budov, v ktorých sa využíva čistá energia, môžu stimulovať prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo.

Rozšírenie investovania do verejných budov, ako sú nemocnice, školy a úrady, závisí aj od dostupnosti súkromného financovania a ponuky inovačných mechanizmov zo strany súkromných spoločností poskytujúcich energetické služby, ako sú napríklad zmluvy o energetickej efektívnosti. Úspora energie môže mať priaznivý vplyv aj na verejné rozpočty, keďže ročne sa v takýchto verejných budovách minie na energie asi jedna miliarda EUR.

¹⁹ Posúdenie vplyvu pripojené k návrhu na zmenu smernice o energetickej efektívnosti, SWD(2016) 405.

²⁰ COM(2016) 761.

²¹ Posúdenie vplyvu pripojené k návrhu na zmenu smernice o energetickej hospodárnosti budov, SWD(2016) 414.

²² Posúdenie vplyvu pripojené k návrhu na zmenu smernice o energetickej hospodárnosti budov, SWD(2016) 414.

Pravidlá pre investície verejného sektora a štatistické spracovanie obnovy majetku by však mali byť transparentné a zrozumiteľné, aby sa uľahčili investície do zvyšovania energetickej efektívnosti verejného majetku. Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi analyzuje vplyv postupov účtovania vo verejnej správe na trh so zmluvami o energetickej efektívnosti a bude aktualizovať svoje usmernenie k štatistickému spracovaniu takýchto partnerstiev do konca jari 2017.

Zmenou smernice o energetickej hospodárnosti budov²³ sa urýchlili **miera obnovy** budov posilnením ustanovení o dlhodobých stratégiách obnovy budov s cieľom dekarbonizovať fond budov do polovice tohto storočia. Vďaka návrhu na zmenu sa tiež zlepši informovanosť realizátorov projektov a investorov sprísnením ustanovení o energetických certifikátoch, sprístupnením informácií o prevádzkovej spotrebe energie vo verejných budovách a prepojením miery verejnej podpory s úrovňou dosiahnutých úspor energie. V návrhu sa členské štáty vyzývajú, aby investície smerovali aj do oblasti energetickej chudoby, keďže energetická efektívnosť je jedným z najlepších spôsobov riešenia hlavných príčin energetickej chudoby.

Na podporu **splnenia cieľov stratégie EÚ pre nízkoemisnú mobilitu** a väčšieho využívania elektriny v doprave sa bude v smernici o energetickej hospodárnosti budov vyžadovať inštalácia elektrických nabíjacích staníc. V prípade existujúcich budov sa od roku 2025 bude toto ustanovenie uplatňovať len na komerčné budovy s viac ako 10 parkovacími miestami. V prípade nových budov alebo budov, ktoré sa podrobujú významnej obnove, sa toto ustanovenie bude uplatňovať na obytné budovy s viac ako 10 parkovacími miestami vo forme povinného zabezpečenia káblových rozvodov a na komerčné budovy s viac ako 10 parkovacími miestami vo forme povinnosti inštalovať nabíjacie stanice. Z rozsahu uplatňovania môžu byť vyňaté malé a stredné podniky a vzhľadom na to, že spadajú do rozsahu pôsobnosti smernice o alternatívnych palivách, aj subjekty verejného sektora, pokiaľ sú ich nabíjacie stanice verejne prístupné. Na zvýšenie efektívnosti dopravy a podporu riešení digitálnej mobility tento balík obsahuje aj stratégiu EÚ pre zavádzanie kooperatívnych inteligentných dopravných systémov²⁴.

V záujme ďalšieho urýchlania obnovy budov a podpory prechodu na fond budov, v ktorých sa využíva čistá energia, Komisia začína **iniciatívu pre európske budovy** (príloha I), pričom jedným z jej prvkov je „inteligentné financovanie inteligentných budov“. Touto novou iniciatívou sa v úzkej spolupráci s Európskou investičnou bankou (EIB) a členskými štátmi môže **uvoľniť do roku 2020 ďalších 10 miliárd EUR verejných a súkromných finančných prostriedkov** na energetickú efektívnosť a obnoviteľné zdroje energie v budovách, pomôcť pripraviť rozsiahly zoznam bankami financovateľných projektov a vytvoriť platformu pre energetickú efektívnosť v každom členskom štáte. Táto iniciatíva je zameraná aj na budovanie dôvery na trhu s budovami, v ktorých sa využíva čistá energia, a to sprístupňovaním údajov o technickom a finančnom stave vyše 7 000 európskych priemyselných projektov a projektov energetickej efektívnosti budov investorom a iným zainteresovaným stranám, ako aj spoluprácou s finančným odvetvím na konsenzuálnom rámci upisovania investícií do budov, ktoré využívajú čistú energiu, aby sa umožnilo cielenejšie a štandardizované financovanie takýchto projektov na trhu. Prinesie to výrazné zlepšenia životných a pracovných podmienok, prínosy v oblasti klímy a úspor energie, ako aj zamestnanosť a investície. Iniciatíva pre európske budovy ponúka stimul pre európsky

²³ COM(2016) 765.

²⁴ COM(2016) 766.

stavebný priemysel, ktorý čelí množstvu hospodárskych a spoločenských problémov. Energetická efektívnosť budov môže byť jednou z hybných síl modernizácie tohto odvetvia a jeho pracovnej sily.

Energeticky náročné priemyselné odvetvia (napr. oceliarsky a automobilový priemysel) budú musieť pokračovať v úsilí o zlepšovanie energetickej efektívnosti. Takéto investície sa obvykle vyplatia z hľadiska znížených nákladov na energiu. Nové odvetvia ako odvetvie obrany majú – doteraz nevyužitý – potenciál energetickej efektívnosti, a preto úspory nákladov budú mať priamy pozitívny vplyv na verejné rozpočty.

Ekodizajn a energetické označovanie budú naďalej hrať významnú rolu pri dosahovaní úspor energie a zdrojov pre spotrebiteľov a pri vytváraní obchodných príležitostí pre európsky priemysel. Komisia sa po dôkladnom zvážení rozhodla posilniť zameranie politiky na produkty s najvyšším potenciálom úspor, pokiaľ ide o energetiku a obehové hospodárstvo.

Komisia prijíma balík pozostávajúci z pracovného plánu v oblasti ekodizajnu na obdobie rokov 2016 – 2019 s množstvom opatrení zameraných na konkrétne výrobky²⁵. V tomto pracovnom pláne v oblasti ekodizajnu sú stanovené priority Komisie na nasledujúce tri roky vrátane preskúmania existujúcich opatrení zameraných na konkrétne výrobky s cieľom aktualizovať ich vzhľadom na vývoj nových technológií, ako aj potreby preskúmania novej regulácie nových výrobkov s cieľom využiť ich nevyužitý potenciál. Všetky opatrenia určené v pracovnom pláne v oblasti ekodizajnu môžu v roku 2030 spolu priniesť celkovo viac ako 600 TWh ročných úspor primárnej energie, ktoré sú porovnateľné s ročnou primárnou energetickou spotrebou stredne veľkého členského štátu. Týmto si Európa zabezpečí udržanie celosvetového prvenstva, pokiaľ ide o normy energetickej účinnosti výrobkov, čo bude naďalej prinášať hospodársky a environmentálny prospech spotrebiteľom a podnikom.

3. DOSIAHNUTIE CELOSVETOVÉHO PRVENSTVA V OBLASTI VYUŽÍVANIA OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV ENERGIE

V odvetví obnoviteľných zdrojov energie je zamestnaných vyše 1 100 000 ľudí²⁶ a Európa je stále svetovým lídrom vo využívaní veternej energie. 43 % všetkých veterných turbín nainštalovaných vo svete vyrobilo niekoľko veľkých európskych výrobcov. Zníženie nákladov na solárne a veterné technológie je výsledkom ambiciózných politík EÚ. Vďaka tomu sa stali obnoviteľné zdroje energie lacnejšie a dostupnejšie pre celý svet. Hoci Európa stratila vedúce postavenie vo výrobe modulov solárnych panelov v prospech dovozu, väčšina pridanej hodnoty inštalácie solárnych panelov (> 85 %) vzniká v Európe²⁷.

Najväčší zamestnávateľia v sektore obnoviteľných zdrojov energie v Európe sú v odvetví veternej energie, solárnej fotovoltiky a tuhej biomasy. V odvetví fotovoltiky však došlo k úbytku pracovných miest: zamestnanosť v tomto odvetví bola v roku 2014 mierne vyššia ako tretina z úrovne v roku 2011, a to z dôvodu úbytku výrobných kapacít v tomto odvetví²⁸. V odvetví veternej energie bola zamestnaná väčšina pracovníkov v oblasti energií z obnoviteľných zdrojov v EÚ. V období rokov 2005 až 2013 sa obrat odvetvia veternej

²⁵ COM(2016) 773; C(2016) 7764, 7765, 7767, 7769, 7770 a 7772.

²⁶ EurObserv'ER, 15. vydanie, rok 2015.

²⁷ Posúdenie vplyvu pripojené k návrhu na prepracovanie smernice o obnoviteľných zdrojoch energie, SWD(2016) 418. Pozri tiež túto štúdiu: http://gramwzielone.pl/uploads/files/Solar_Photovoltaics_Jobs_Value_Added_in_Europe.pdf.

²⁸ EurObserv'ER, 15. vydanie, 2015.

energie v Európe zvýšil osemnásobne, pričom jeho výnosy v EÚ dosiahli odhadom 48 miliárd EUR²⁹. V rovnakom období sa zamestnanosť v odvetví veternej energie v EÚ zvýšila od roku 2005 do roku 2013 päťnásobne, pričom celkový počet zamestnancov súvisiaci s týmto odvetvím v EÚ dosiahol 320 000 v roku 2014³⁰. Komisia sa zapojí aj do iniciatív pod vedením priemyslu, ktoré sú zamerané na podporu úlohy celosvetového líderstva EÚ v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie a čistých technológií vo všeobecnosti.

Európska rada stanovila **cieľ, aby podiel energie z obnoviteľných zdrojov** na spotrebovanej energii v EÚ v roku 2030 **predstavoval najmenej 27 %**. Tento minimálny cieľ je záväzný na úrovni EÚ, nepremietne sa však do záväzných cieľov členských štátov. Členské štáty sa namiesto toho zaviazu prispieť prostredníctvom integrovaných národných plánov v oblasti energetiky a klímy³¹, ktoré tvoria súčasť návrhu riadiaceho mechanizmu na spoločné dosiahnutie cieľa EÚ. Tlak okolia vyplývajúci z regionálnych konzultácií o plánoch a možnosť Komisie predkladať odporúčania spolu s celkovým politickým rámcom stanoveným inými právnymi predpismi v tomto balíku by mali povzbudiť členské štáty k tomu, aby sa zaviazali k najvyšším cieľom bez možnosti akéhokoľvek zneužívania situácie. Ak Komisia zistí nedostatky na úrovni cieľov, ako aj pri ich dosahovaní, najmä pokiaľ ide o obnoviteľné zdroje energie a energetickú efektívnosť, môže prijať potrebné opatrenia na zabránenie akýmkoľvek takýmto nedostatkom a na ich odstránenie. V budúcnosti sa cieľová úroveň preskúma v súlade s medzinárodnými záväzkami EÚ.

Rast v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov by mal byť stimulovaný najinovatívnejšími technológiami, ktoré prinášajú podstatné úspory skleníkových plynov. Podľa prognóz dosiahne hodnota svetových trhov s riešeniami v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov v súlade s dlhodobými cieľmi dekarbonizácie približne 6 800 miliárd EUR v období rokov 2014 až 2035³², s vysokým potenciálom rastu najmä mimo Európy. V posledných rokoch predstavovali investície do zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov vyše 85 % investícií do výrobných zariadení, z ktorých väčšina je na nižších úrovniach napätia, predovšetkým na úrovni distribučných sústav. Cieľom nových návrhov je ďalej posilniť tento trend, napríklad odstránením prekážok pre vlastnú výrobu.

Smernicou o obnoviteľných zdrojov energie³³ spolu s návrhmi novej koncepcie trhu s elektrickou energiou³⁴ sa stanoví regulačný rámec, ktorý umožní **rovnaké podmienky** pre všetky technológie bez ohrozenia našich cieľov v oblasti klímy a energetiky. V prechode na čistý energetický systém bude hrať významnú rolu elektrická energia. Podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov na výrobe elektriny (najmä z variabilných zdrojov ako vietor a slnko) sa prudko zvýšil na 29 % a bude predstavovať asi polovicu mixu zdrojov na výrobu elektriny v EÚ. V záujme uľahčenia tohto vývoja, zvládnutia variability a zaistenia bezpečnosti dodávok elektriny sa musia prispôbiť **trhové pravidlá**. Nový regulačný rámec preto zaistí, aby sa obnoviteľné zdroje energie mohli podieľať na trhu s elektrinou v plnom rozsahu, ale tiež aby ustanovenia týkajúce sa trhu nediskriminovali obnoviteľné zdroje energie.

²⁹ EurObserv'ER, 15. vydanie, 2015.

³⁰ EurObserv'ER, 15. vydanie, 2015.

³¹ Toto bude riešené v novom nariadení o riadení energetickej únie, COM(2016) 759.

³² Medzinárodná agentúra pre energiu, osobitná správa o perspektíve investícií do energetiky vo svete, rok 2014

³³ COM(2016) 767.

³⁴ Iniciatíva koncepcie trhu pozostáva z prepracovaného znenia smernice o vnútornom trhu s elektrinou [COM(2016) 864], prepracovaného znenia nariadenia o elektrickej energii [COM(2016) 861], prepracovaného znenia nariadenia o ACER [COM(2016) 863] a nového nariadenia o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie [COM(2016) 862].

Na lepšie absorbovanie rastúceho podielu – prevažne variabilných – obnoviteľných zdrojov energie sa musia veľkoobchodné trhy ďalej vyvíjať, a najmä poskytovať vhodné pravidlá, ktoré umožnia spotové obchodovanie s cieľom odzrkadliť potreby variabilnej výroby. Umožnením obchodovania bližšie k času dodávky na riadne integrovaných krátkodobých trhoch s elektrinou sa takisto **odmení flexibilita** na trhu tak na strane výroby, ako aj na strane dopytu alebo uskladnenia. Okrem toho sa trhové pravidlá prispôbia tak, aby výrobcom energie z obnoviteľných zdrojov umožňovali v plnom rozsahu zúčastňovať sa na všetkých segmentoch trhu a dosahovať na nich výnosy, vrátane trhu so systémovými službami.

Prednostný prístup do siete sa bude aj naďalej uplatňovať pri existujúcich zariadeniach, malých zariadeniach výroby z obnoviteľných zdrojov energie a demonštračných projektoch. Ostatné zariadenia, bez ohľadu na použitú technológiu, budú podliehať nediskriminačným pravidlám prístupu tretích strán. Okrem toho by mali byť limity na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov udržiavané na striktnom minime.

Tieto nové pravidlá umožnia výrobcom elektriny z obnoviteľných zdrojov dosahovať rastúci podiel výnosov z trhu. Trhové výnosy však nemusia úplne pokrývať vysoké kapitálové výdavky na obnoviteľné zdroje energie, najmä pri novovznikajúcich technológiách. Investori potrebujú predvídateľnosť politiky. Preto smernica o obnoviteľných zdrojoch energie obsahuje zásady, ktoré sa budú uplatňovať na podporu obnoviteľných zdrojov energie po roku 2020 s cieľom zaistiť, aby prípadné potrebné dotácie boli nákladovo efektívne a aby minimalizovali narušenie trhu.

Úspešná integrácia obnoviteľných zdrojov energie si bude aj naďalej vyžadovať spoľahlivú prenosovú a distribučnú infraštruktúru a **riadne prepojenú európsku sieť**. Európa má najbezpečnejšiu elektrizačnú sústavu na svete, ale do roku 2030 budú potrebné významné investície. Komisia úzko spolupracuje s členskými štátmi v regionálnom kontexte (plán prepojenia baltského trhu s energiou, skupina pre plynárenskú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe, juhozápadná Európa a región Severného mora) na uľahčenie rozvoja kľúčových infraštruktúr. Zriadila tiež skupinu expertov, ktorá má radiť pri formulovaní a dosahovaní cieľov prepojenia do roku 2030.

Potenciál príspevku **vykurovania a chladenia** k celkovému cieľu v oblasti obnoviteľných zdrojov energie sa nevyužíva dostatočne. V stratégii vykurovania a chladenia³⁵ sa stanovuje všeobecný prístup. Na základe súčasných návrhov budú členské štáty vyzvané, aby zvýšili svoj podiel palív z obnoviteľných zdrojov na vykurovaní a chladení, aby prevádzkovatelia sietí centrálneho vykurovania a chladenia otvorili svoje siete konkurencii a aby podporovali zavádzanie napríklad tepelných čerpadel.

Bioenergia predstavuje veľký podiel na našom mixe obnoviteľných zdrojov energie a bude to tak aj v budúcnosti. Prináša zamestnanosť a hospodársky rozvoj do vidieckych oblastí, nahrádza fosílnu palivá a prispieva k energetickej bezpečnosti.

Vývoj **moderných alternatívnych palív pre dopravu** sa podporí prostredníctvom povinnosti dodávateľov palív primiešavať, pričom sa postupne zníži podiel biopalív na báze potravín na dosahovaní cieľa EÚ v oblasti obnoviteľných zdrojov energie. Podpora elektrifikácie dopravy je ďalším novým kľúčovým cieľom rámca trhu s elektrickou energiou, ktorý sa posilní ustanoveniami týkajúcimi sa maloobchodných trhov s elektrickou energiou.

³⁵ COM(2016) 51 final.

Tuhá biomasa, ktorá sa v súčasnosti v EÚ používa na výrobu tepla a elektrickej energie, má hlavne miestny a regionálny charakter, a vzniká ako vedľajší produkt v lesnom priemysle, pričom v súčasnom objeme je celkove šetrná ku klíme. Existujú však obavy, že ak sa úroveň jej využívania výrazne zvýši, účinky na klímu by sa mohli zhoršiť. Na zaistenie zlepšenia klímy v dlhodobom horizonte bude potrebné obmedziť ďalší tlak na lesy.

Potrebná je väčšia **synergia medzi obehovým hospodárstvom** a rôznymi použitiami biomasy, najmä vzhľadom na skutočnosť, že drevo možno používať na celý rad výrobkov s vyššou pridanou hodnotou než len na energiu. Na účely maximálnej podpory tejto synergie by mala mať verejnú podporu, či už vo forme finančnej pomoci, alebo prednostného prístupu do siete, len efektívna premena biomasy na energiu, s výnimkou riadne odôvodneného záujmu bezpečnosti dodávok energie.

V súčasnosti väčšina biomasy používanej na výrobu tepla a elektrickej energie pochádza z lesov. Lesy a spôsoby ich obhospodarovania sa v celej EÚ a mimo nej výrazne líšia. Členské štáty EÚ vypracovali vnútroštátne právne predpisy o **trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov** a spolupracujú napríklad v rámci Ministerskej konferencie o ochrane lesov v Európe. Viaceré členské štáty, ktoré dovážajú veľké množstvá biomasy na výrobu energie, a zaviedli aj špecializované systémy udržateľnosti pre biomasu, budú môcť podľa návrhu Komisie v týchto systémoch pokračovať. Európska komisia bude aj naďalej podporovať udržateľnú mobilizáciu dreva prostredníctvom politiky rozvoja vidieka EÚ. Tieto úrovne opatrení predstavujú doplnok pri podpore postupov trvalo udržateľného obhospodarovania lesov.

Komisia preto navrhuje rozšíriť existujúce kritériá EÚ pre udržateľnosť tak, aby sa vzťahovali na všetky druhy bioenergie. Navrhuje sa nový prístup pre lesnú biomasu, ktorý vychádza z existujúcich právnych predpisov o trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov a primeraného započítavania emisií skleníkových plynov z využívania pôdy a lesného hospodárstva v krajine pôvodu biomasy. Vývoj v oblasti výroby biomasy a jej používania na výrobu energie sa bude monitorovať a skúmať prostredníctvom riadiaceho mechanizmu energetickej únie.

4. ZABEZPEČENIE SPRAVODLIVÝCH PODMIENOK PRE SPOTREBITEĽOV

Spotrebiteľia sú stredobodom energetickej únie. Energia je životne dôležitý tovar, ktorý je absolútne nevyhnutný na plnohodnotnú účasť na modernej spoločnosti.

Prechod na čistú energiu musí byť spravodlivý aj pre tie odvetvia, regióny alebo zraniteľné časti spoločnosti, ktoré sú ovplyvnené prechodom na túto energiu.

Komisia navrhuje reformovať trh s energiou, aby sa **posilnilo postavenie spotrebiteľov** a aby mali väčšiu kontrolu nad svojimi možnosťami voľby, pokiaľ ide o energiu. V prípade podnikov to znamená väčšiu konkurencieschopnosť. Pre občanov to znamená lepšie informácie, možnosti aktívnejšie sa podieľať na trhu s energiou a mať lepšiu kontrolu nad svojimi nákladmi na energiu.

Prvým krokom k umiestneniu spotrebiteľov do centra záujmu energetickej únie je poskytnúť im lepšie **informácie** o ich spotrebe energie a nákladoch na energiu. Príslušnými návrhmi sa spotrebiteľom zaručí právo na inteligentné merače, zrozumiteľné faktúry a jednoduchšie podmienky na zmenu dodávateľa. Vďaka týmto návrhom bude zmena dodávateľa lacnejšia aj vzhľadom na zrušenie stornovacích poplatkov. Certifikované nástroje na porovnávanie

poskytnú spotrebiteľom spoľahlivé informácie o dostupných ponukách. V daných návrhoch sa stanovujú spoľahlivejšie energetické certifikáty s ukazovateľom „inteligentnosti“.

Ako súčasť tohto balíka Komisia zvyšuje transparentnosť svojou **druhou dvojročnou správou o cenách energie a nákladoch na energiu**³⁶. Náklady na energiu ovplyvňujú náš výber energetického mixu, spotrebu domácností a konkurencieschopnosť Európy. Vzhľadom na závislosť od dovozu na úrovni 74 % je EÚ naďalej vystavená nestabilným globálne stanovovaným cenám fosílnych palív. V posledných rokoch sa v dôsledku vývoja vo svete znížili náklady EÚ na dovoz energie o 35 %, čo podporilo hospodársky rast. Veľkoobchodné ceny elektrickej energie sú najnižšie za 12 rokov, ceny plynu klesli o 50 % od roku 2013 a ceny ropy o takmer 60 % od roku 2014. Zmenšili sa cenové rozdiely v porovnaní s inými svetovými ekonomikami.

Vývoj cien pre domácnosti je odlišný. Klesaniu cien energie zabránili rastúce sieťové náklady a vládne dane a poplatky, keďže energia je často používaným základom dane pre tak veľmi potrebné príjmy štátneho rozpočtu. Maloobchodné ceny elektriny od roku 2008 rástli ročne asi o 3 % a maloobchodné ceny plynu o 2 %. V dôsledku toho mierne stúpli náklady na energiu, a to takmer na 6 % výdavkov domácností.

Regulačné zmeny zavedené súčasným balíkom a prechod z centralizovanej konvenčnej výroby na decentralizované, inteligentné a vzájomne prepojené trhy tiež uľahčia spotrebiteľom vyrábať si vlastnú energiu, skladovať ju, deliť sa o ňu, spotrebúvať ju alebo ju predávať späť na trh, a to priamo alebo ako energetické družstvá. Spotrebiteľia budú môcť poskytovať riadenie spotreby priamo alebo prostredníctvom agregátorov energie. Nové inteligentné technológie umožnia spotrebiteľom – ak sa tak rozhodnú – kontrolovať a aktívne riadiť svoju spotrebu energie a zároveň zlepšovať svoje pohodlie. Tieto zmeny umožnia, aby boli domácnosti a podniky viac zapojené do energetického systému a aby reagovali na cenové signály. To si tiež vyžiada zrušenie veľkoobchodných a maloobchodných cenových stropov pri zabezpečení úplnej a primeranej ochrany zraniteľných spotrebiteľov v kategórii domácností. Na základe nových regulačných návrhov sa tiež vytvoria príležitosti, aby nové a inovatívne spoločnosti ponúkli spotrebiteľom nové a lepšie služby. Uľahčí to inováciu a digitalizáciu a pomôže európskym spoločnostiam dosiahnuť energetickú efektívnosť a priniesť nízkouhlíkové technológie.

Energetická chudoba je veľkým problémom v celej EÚ a jej pôvod je v nízkych príjmoch a energeticky nevhodnom bývaní. V roku 2014 minuli domácnosti s najnižšími príjmami v EÚ takmer 9 % svojich celkových výdavkov na energiu³⁷. To je o 50 % viac ako pred 10 rokmi, čo je oveľa vyšší nárast ako v prípade priemernej domácnosti. V tomto balíku sa stanovuje nový prístup k ochrane zraniteľných spotrebiteľov, ktorý zahŕňa aj pomoc členským štátom pri znižovaní nákladov na energiu pre spotrebiteľov podporou investícií do energetickej efektívnosti. V návrhoch Komisie o energetickej efektívnosti sa od členských štátov vyžaduje zohľadnenie energetickej chudoby tým, že budú požadovať realizáciu určitého podielu opatrení na zvýšenie energetickej efektívnosti prioritne v domácnostiach postihnutých energetickou chudobou a v sociálnom bývaní. K zmierneniu energetickej chudoby by mali prispieť aj ich dlhodobé stratégie obnovy budov. Členské štáty ako súčasť procesu riadenia energetickej únie budú musieť takisto monitorovať a predkladať správy o energetickej chudobe, pričom Komisia umožní výmenu najlepších postupov. Komisia okrem

³⁶ COM(2016) 769.

³⁷ Pozri pracovný dokument o energetickej chudobe (poznámka pod čiarou č. 4).

toho v súlade so svojimi snahami posilniť postavenie spotrebiteľov a chrániť ich navrhuje určité procesné záruky, skôr než bude možné spotrebiteľa odpojiť. Komisia zriadi monitorovacie stredisko energetickej chudoby, aby poskytla kvalitnejšie údaje o tomto probléme a jeho riešenia a aby podporila členské štáty v ich úsilí v boji proti energetickej chudobe.

5. UĽAHČUJÚCE OPATRENIA

EÚ už vyvíja veľké úsilie na podporu prechodu na čistú energiu a na realizáciu troch kľúčových priorít: energetickej efektívnosti na prvom mieste, celosvetového prvenstva EÚ v oblasti využívania obnoviteľných zdrojov energie a spravodlivých podmienok pre spotrebiteľov. Je však potrebné urobiť viac.

Čiastočne to znamená stanovenie regulačného rámca EÚ na obdobie po roku 2020 – teda návrhy na koncepciu trhu, energetickú efektívnosť, obnoviteľné zdroje energie a riadiaci mechanizmus, ktoré dopĺňajú už predložené iniciatívy Komisie zamerané na opatrenia v oblasti klímy a na nízkoemisnú mobilitu³⁸.

Je potrebné, aby EÚ uľahčila prechod na čistú energiu aj inými nástrojmi, ktoré má k dispozícii. Medzi ne patrí využitie širokej škály politík EÚ, a to účinné presadzovanie nariadenia EÚ, uplatňovanie financovania EÚ efektívnym a koherentným spôsobom a podpora partnerstiev so zainteresovanými stranami.

Prechod na čistú energiu sa neuskutoční bez **opatrení viacerých zainteresovaných strán** z občianskej spoločnosti a na regionálnej a miestnej úrovni. Mestá, regióny, podniky, sociálni partneri a iné zainteresované strany sa musia aktívne zapojiť do rokovaní o energetickej zmene, najmä v súvislosti s integrovanými plánmi v oblasti energetiky a klímy, aby tieto primerane reagovali na potreby na rôznych územiach.

Požadované opatrenia sa budú postupom času vyvíjať. V rámci výročnej správy o energetickej únii bude Komisia informovať o vykonávaní opatrení na stimulovanie prechodu na čistú energiu predložených spolu s týmto balíkom a podľa potreby doplní nové opatrenia.

V záujme zvýšenia konkurencieschopnosti Európy a zavedenia technológií čistej energie Komisia predstavuje ako súčasť tohto balíka **iniciatívu na urýchlenie inovácií v oblasti čistej energie**³⁹. V tejto iniciatíve je stanovený rad konkrétnych opatrení na zlepšenie regulačného, hospodárskeho a investičného prostredia pre inovácie v prospech technológií a systémov v oblasti čistej energie. Iniciatíva, ktorá vychádza z Európskeho strategického plánu pre energetické technológie (plánu SET) a opiera sa o pokračujúcu činnosť v rámci strategického programu výskumu a inovácií v doprave (STRIA), zahŕňa takisto menší počet priorít vychádzajúcich z integrovaného výskumu, inovácií a konkurencieschopnosti na podporu strategických cieľov tohto balíka. Toto prísnejšie určenie priorít prispeje k presmerovaniu značného podielu zdrojov z programu Horizont 2020 (minimálne 2 miliardy EUR) a k usmerneniu verejnej podpory a súkromných investícií v celej EÚ. Okrem toho Komisia otestuje novú koncepciu financovania na podporu vysokorizikových inovácií s veľkým vplyvom v oblasti čistej energie a na rozšírenie činností Európskeho inovačného a

³⁸ Pozri oznámenie s názvom „Rýchlejší prechod Európy na nízkouhlíkové hospodárstvo“ [COM(2016) 500 final] a oznámenie s názvom „Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu“ [COM(2016) 501 final].

³⁹ COM(2016) 763.

technologického inštitútu, a najmä príslušných znalostných a inovačných spoločenstiev (ZIS) s cieľom podporiť podnikateľstvo a uvedenie inovačných nízkouhlíkových a energeticky efektívnych riešení na trh.

V záujme podpory rastu a zamestnanosti musí byť priemysel EÚ v popredí prechodu na čistú energiu. Komisia bude podporovať **iniciatívy pod vedením priemyslu** s cieľom podporiť celosvetové prvenstvo EÚ v oblasti čistej energie a nízkouhlíkových technologických riešení. Tieto iniciatívy by mali byť zamerané na posilnenie priemyselných väzieb v celom hodnotovom reťazci a na integráciu aktérov, ktorí nie sú hospodárskymi subjektmi, ako napríklad sociálni partneri a spotrebiteľské organizácie. Komisia bude tiež rokovať s príslušnými zainteresovanými stranami o potrebe zriadenia „priemyselného fóra pre čistú energiu“, na ktorom by sa mohli spojiť rôzne odvetvia (energetika – doprava – výroba – digitálne odvetvie atď.) a na ktorom by sa spoločne diskutovalo o spôsoboch optimalizácie prínosov prechodu priemyslu EÚ na čistú energiu a spôsoboch podpory našej globálnej konkurencieschopnosti a medzinárodnej spolupráce.

Členské štáty musia takisto riešiť vplyv prechodu na čistú energiu na spoločnosť, zručnosti a priemysel a vyjadriť tento vplyv vo svojich národných plánoch v oblasti energetiky a klímy. Komisia preskúma možnosť, ako lepšie **podporiť zmenu v regiónoch, v ktorých sa intenzívne využíva uhlie a ktoré produkujú vysoké emisie CO₂**. Na tento účel bude vo forme partnerstva spolupracovať s aktérmi z týchto regiónov, poskytovať im prostredníctvom cielených platforiem poradenstvo, najmä pokiaľ ide o prístup k dostupným finančným prostriedkom a programom a ich využívanie, a podporovať výmenu osvedčených postupov vrátane diskusií o potrebe odvetvových plánov a rekvalifikácie.

Všeobecnejšie povedané, Komisia poskytne platformy pre odvetvia a pracovníkov, aby uľahčila prispôbenie ich **zručností** potrebám prechodu na čistú energiu. Na základe skúseností s prvými pilotnými systémami v rámci programu v oblasti zručností pre Európu⁴⁰ v automobilovom odvetví a v odvetví námorných technológií Komisia v roku 2017 predstaví nové koncepcie sektorovej spolupráce v oblasti zručností zameraných na nízkouhlíkové technológie v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a v odvetví stavebníctva.

Tento balíkom predstavuje takisto zintenzívnenie opatrení EÚ na zrušenie **neefektívnych dotácií na fosílna palivá** v súlade s medzinárodnými záväzkami v rámci G7 a G20 a Parížskej dohody. Táto zostávajúca, ale stále významná verejná podpora ropy, uhlia a iných palív s vysokými emisiami CO₂ naďalej narúša trh s energiou, vytvára hospodársku neefektívnosť a brzdí investície do prechodu na čistú energiu a inovácie. Reformou koncepcie trhu sa odstraňuje prednostný prístup na trh pre uhlie, plyn a rašeliny, a obmedzí sa potreba kapacitných mechanizmov, ktoré často využívajú uhlie. Komisia zavedie aj pravidelné monitorovanie dotácií na fosílna palivá v EÚ a očakáva, že členské štáty použijú svoje plány v oblasti energetiky a klímy na monitorovanie postupného zrušenia dotácií na fosílna palivá. Komisia vykoná hodnotenie rámca EÚ pre zdaňovanie energií podľa programu REFIT s cieľom vymedziť možné nasledujúce kroky aj v súvislosti so snahami o zrušenie dotácií na fosílna palivá.

⁴⁰ Pozri oznámenie s názvom „Nový program v oblasti zručností pre Európu: Spolupráca na posilnení ľudského kapitálu, zamestnatel'nosti a konkurencieschopnosti“, COM(2016) 381 final.

Politiky EÚ v oblasti **externej a rozvojovej spolupráce** sú dôležitými nástrojmi na podporu prechodu na čistú energiu v celosvetovom meradle a pomáhajú v tomto procese našim partnerom v krajinách európskeho susedstva a v rozvojových krajinách⁴¹.

EÚ posilňuje spoluprácu so západným Balkánom, s Tureckom a južnými a východnými susedmi v oblasti energetickej efektívnosti. Boli začaté prvé štyri pilotné projekty na zvýšenie investícií do energetickej efektívnosti v odvetví budov a v roku 2017 budú možno rozšírené o širší okruh partnerských krajín. EÚ takisto posilní financovanie v prospech zvyšovania energetickej efektívnosti budov v príslušných finančných nástrojoch európskeho susedstva a predvstupovej pomoci.

Afrika je privilegovaným partnerom EÚ a energetické partnerstvo EÚ a Afriky poskytuje rámec pre spoločnú spoluprácu v oblasti energetiky. EÚ takisto podporuje africkú iniciatívu v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.

Európske podniky môžu využiť tieto príležitosti a ponúknuť svoje odborné znalosti pri vývoze a investovaní do energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov na svetových konkurenčných trhoch. Cieľom EÚ je uzatvoriť ambicióznú dohodu o environmentálnych tovaroch v rámci Svetovej obchodnej organizácie, pričom sa usiluje o liberalizáciu environmentálnych tovarov a služieb a uľahčenie obchodovania a investovania do výroby energie z obnoviteľných zdrojov na základe dvojstranných obchodných dohôd.

V prílohe II s názvom „**Opatrenia na urýchlenie prechodu na čistú energiu**“ sa zdôrazňujú niektoré oblasti, v ktorých sa v krátkodobom horizonte môže konkrétne opatrenie posilniť, zmeniť alebo sa môže zlepšiť synergia na podporu zamestnanosti, rastu a investícií v Európe. Toto by malo takisto pomôcť členským štátom splniť záväzky v oblasti energetiky a klímy do roku 2020 a umožniť im vyjadriť ambiciózne prísľuby pri nákladovo efektívnom stanovovaní cieľov na rok 2030 a zároveň povzbudiť iné zainteresované strany z verejného a súkromného sektora, aby sa vo väčšej miere zapojili do prechodu na čistú energiu.

6. ZÁVERY

Všetky legislatívne návrhy v súvislosti s energetickou úniou, ktoré Komisia predložila v rokoch 2015 a 2016, musia Parlament a Rada riešiť prednostne. Toto zdôraznila aj Európska rada v marci 2016 a podporil Európsky parlament. Dosiahnutý pokrok sa bude hodnotiť na jarom zasadnutí Európskej rady v roku 2017.

Európsky parlament a Rada by mali zachovať celkovú súdržnosť tohto balíka, ako aj v spojení s predchádzajúcimi návrhmi Komisie, ktoré sa týkajú napr. systému obchodovania s emisiami, spoločného úsilia, využívania pôdy a nízkoemisnej mobility.

⁴¹ Pozri oznámenie o návrhu nového európskeho konsenzu o rozvoji – náš svet, naša dôstojnosť, naša budúcnosť, COM(2016) 740; a znovu predložený vonkajší investičný plán.